



ČESKÁ REPUBLIKA

## ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou v právní věci **žalobkyně: T.B.D., zastoupené: Mgr. Marek Čechovský, advokát, Opletalova 25, 110 00 Praha 1**, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra, Nad Štolou 936/3, 170 00 Praha 7**, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5.12.2016 č.j. OAM-381/ZA-ZA11-HA10-2016,

*t a k t o :*

- I. **Žaloba se z a m í t á.**
- II. **Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

**O d ů v o d n ě n í :**

Žalobkyně se žalobou domáhá zrušení výše označeného rozhodnutí žalovaného, jímž žalobkyni nebyla udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., zákona o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o azylu**“).

Žalobkyně v žalobě tvrdila, že správní orgán v rozporu se zásadou materiální pravdy nedostatečně zjistil skutkový stav věci, zejména ve vztahu k neudělení humanitárního azylu a doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1, 2 písm. d) zákona o azylu. K neudělení humanitárního azylu žalobkyně tvrdila, že z rozhodnutí správního orgánu nelze dobře vysledovat úvahy a

hodnocení žalovaného ve vztahu k důvodům hodným zvláštního zřetele. Podle žalobkyně je rozhodnutí v tomto směru nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Žalobkyně uvedla ve správním řízení, že chce v České republice (dále jen „ČR“) zůstat, neboť zde má manžela s trvalým pobytem a rodinu. Nemá se kam vrátit, ve Vietnamu již žádné vazby nemá. Nedovede si představit tam začít znovu od nuly. Navíc v ČR je plně etablována. Ve Vietnamu by měla existenční problémy. Ve prospěch úvah o důvodnosti humanitárního azylu hovoří též špatný zdravotní stav žalobkyně, která má dlouhodobé bolesti krční páteře a nemá možnost se o sebe postarat a je třeba, aby zůstala s manželem v ČR. Dále ve vztahu k neudělení doplňkové ochrany žalobkyně tvrdila, že žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že případné vycestování pro žalobkyni nepředstavuje rozpor s mezinárodními závazky ČR. Avšak z judikatury Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) vyplývá, že nelze takto apriori konstatovat, že k rozporu s mezinárodními závazky nemůže dojít (*rozsudek sp.zn. 2Azs 14/2010 ze dne 17.9.2010*). Žalobkyně rozpor s mezinárodními závazky shledává podle článku 8 Evropské úmluvy o lidských právech (dále jen „Úmluva“), neboť v důsledku vycestování by došlo k zásahu do práva na respektování soukromého a rodinného života. Žalobkyně se nemá kam vrátit, ve Vietnamu již žádné vazby nemá. Naopak v ČR má manžela s trvalým pobytem a rodinu, je zde plně etablována.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě navrhl zamítnutí žaloby s tím, že žalobkyně poprvé přicestovala do ČR již v roce 1998 a znovu po dlouhodobém pobytu ve Vietnamu v roce 2013. Mezitím jí bylo zrušeno povolení k pobytu. Azylově relevantní důvody neuvedla a žalovaný nezjistil. Dle ustálené judikatury NSS není dodatečná snaha o legalizaci pobytu azylově relevantním důvodem (*rozsudek ze dne 21.8.2003 č.j. 2Azs 5/2003-46*). Žalovaný rovněž považuje za liché tvrzení žalobkyně, že správní orgán nezjistil skutečný stav věci, neboť sama žalobkyně neuvedla skutečnosti či důkazy, které pro takové důkazy svědčí. Žalovaný poukázal na rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 22.12.2005 č.j. 2Azs 92/2005-58, podle něhož žalobce je též povinen vyličit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl správní orgán vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní názor na to, proč se má jednat o nezákonnost. Právní názor na věc se nemůže spokojit s obecnými odkazy na ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami. Obdobně dle rozsudku NSS ze dne 9.12.2015 sp.zn. 6Azs 230/2014 je žalující povinen ozřejmit svůj právní názor na to, proč se má jednat o nezákonnost. Musí uvést, jaké aspekty dílčích okolností v rámci skutkových tvrzení považuje za základ tvrzené nezákonnosti. Podle žalovaného nelze o humanitární azyl žádat, na jeho udělení není právní nárok, ani subjektivní právo. Správní orgán o něm rozhoduje na základě správního uvážení a jeho rozhodnutí přezkoumává soud pouze omezeně, z hlediska dodržení příslušných předpisů. Z toho důvodu považuje žalovaný žalobní návrh za irelevantní, bez zákonné opory. Dle žalovaného ekonomická situace žalobkyně nesvědčí o zvláštním zřetele hodném důvodu pro udělení humanitárního azylu. Smyslem a účelem doplňkové ochrany je poskytnout subsidiární ochranu a možnost legálního postupu v ČR těm žadatelům, kterým nebyl udělen azyl, ale u nichž by bylo z důvodů taxativně stanovených v § 14a zákona o azylu neúnosné a nepřiměřené či jinak nežádoucí požadovat jejich vycestování. Žalobkyni v zemi původu ani nehrozí žádná újma, která by byla vzhledem k zákonu o azylu významná (*viz rozsudek NSS ze dne 25.6.2015 č.j. 4Azs 71/2015-54*).

Součástí správního spisu je žádost o mezinárodní ochranu ze dne 3.5.2016, kde žalobkyně uvedla, že do ČR přicestovala teprve v roce 1998 společně s dcerou. Následně se znovu z Vietnamu vrátila do ČR v roce 2013. Jako důvod žádosti uvedla skutečnost, že její manžel zde žije celých 20 let a nechce se vrátit do Vietnamu. V roce 2014 prodali dům, peníze používají na podnikání, zařizují obchod s potravinami, a v něm společně žalobkyně s manželem podniká. Její děti jsou ve Vietnamu, nemají práci ani možnost se o ni starat a žalobkyně má pořád nějaké potíže. Ke zdravotnímu stavu uvedla, že její zdraví je dobré, občas ji bolí krční páteř, měla problémy s páteří, užívala na to léky a z nich začala mít problémy se žaludkem. Žalobkyně má za to, že ve Vietnamu by měla mnoho potíží, nemá z čeho žít, nemá tam kde pracovat a kde bydlet. V pohovoru z téhož dne upřesnila, že její rodina je chudá, manžel jel do ČR vydělávat peníze. Žalobkyně na něho čekala pořád doma, manžel neposílal peníze, tak se rozhodla jet s dcerou do ČR. Na to si musela půjčit hodně peněz od známých. Manžel měl malý stánek v ČR, nevydělával, takže na tržnici žalobkyně musela prodávat jídlo, aby měli nějaké peníze. Teď s manželem prodávají potraviny v Plzni. Problémy s podnikáním v současné době mají, nevydělávají peníze, bydlí a podnikají v nájmu. Jejich děti jsou ve Vietnamu, dcera zde po dobu dvou let pobývala. Žalobkyně sama měla v ČR trvalý pobyt, již ho nemá, protože byla ve Vietnamu moc dlouho, a to pět let, přičemž mohla být ve Vietnamu jen rok, takže přišla o trvalý pobyt. Důvod žádosti je skutečnost, že zde má manžela a chce s ním být zde, ve Vietnamu se o ni starat děti nemohou. Její manžel se v žádném případě nechce vrátit do Vietnamu, a ona jako žena musí jít s manželem. Podle žalobkyně je její manžel starý a nechce ve Vietnamu znovu začínat, neví z čeho, zvykl si zde. Sama byla ve Vietnamu v roce 2013. Za svými dětmi sama neodejde, protože nemá žádnou práci, nemá možnost vydělávat peníze na živobytí. Nechce žít odděleně od manžela. V případě návratu do Vietnamu má žalobkyně za to, že by jí nic nehrozilo, jen tam dluží peníze a nestačí je vydělávat.

Správní orgán opatřil informaci Ministerstva zahraničí České republiky (dále jen „**MV ČR**“) z 26.5.2015 o situaci neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do Vietnamu, výroční zprávu Amnesty International z 24.2.2016, zprávu Mezinárodní organizace pro migraci z října 2015, zprávu Ministerstva zahraničních věcí USA ze 13.4.2016 o dodržování lidských práv za rok 2015.

V písemném vyjádření žalobkyně ze dne 4.5.2016 žalobkyně uvedla, že v jejím případě jsou důvody pro udělení humanitárního azylu, protože má s manželem pevnou vazbu, ten má trvalý pobyt v ČR a mají zde společnou domácnost, společný život a podnikání. Naopak v zemi původu nemá žalobkyně možnost postarat se sama o sebe. Děti se o ni nemohou postarat. Nemá v zemi původu majetek, potřebnou práci ani podporu, kterou potřebuje. Dále má zdravotní potíže, pro něž potřebuje péči okolí, a tu nemohou její děti zajistit. Je odkázaná na svého manžela trvale žijícího v ČR. V dalším vyjádření z 5.9.2016 žalobkyně poukázala na to, že podle jejího názoru jsou i důvody pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu.

Žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí nedospěl k závěru, že by žalobkyně mohla ve vlasti pociťovat odůvodněnou obavu z pronásledování z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu, či že by jí takové pronásledování hrozilo po návratu do vlasti. Žádné takové potíže neuvedla. Přicestovala do ČR, protože zde pobýval její manžel. V ČR získala pobyt, o

který v roce 2013 z důvodu dlouhodobého pobytu v domovském státě přišla. Tedy o mezinárodní ochranu formou azylu podle žalovaného požádala z důvodu legalizace pobytu v ČR, když o povolení k trvalému pobytu přišla vlastním zaviněním. Do vlasti se žalobkyně odmítá také vrátit z ekonomických důvodů, jelikož ve vlasti nemá kde bydlet a není schopna si zajistit prostředky k obživě. Žalovaný konstatoval, že důvody pro udělení humanitárního azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu jsou jednoznačně vymezeny, a to taxativním způsobem a snaha o legalizaci pobytu mezi toto nepatří. Žalovaný v této souvislosti poukázal na rozsudek NSS sp.zn. 7Azs 187/2004 z 24.2.2005, podle něhož azylové řízení nebylo zákonodárcem konstruováno jako prostředek k legalizaci pobytu v ČR či jako možnost získat zde pracovní povolení. Jestliže se žádá o legalizaci pobytu v ČR, je nutné se podrobit režimu jiného zákona, bez ohledu na složitost mechanismů, které tento upravuje. K ekonomickým potížím žalobkyně správní orgán konstatoval, že ekonomické potíže v zemi původu nečiní z dané osoby uprchlíka ve smyslu Úmluvy o právním postavení uprchlíků z roku 1951, a nejsou tedy ani důvodem pro udělení azylu, byť by životní podmínky v dané zemi byly sebetíživější, ledaže by ekonomická situace byla skrytě namířena proti určité národnosti nebo politické skupině. Takové okolnosti v případě žalobkyně nebyly zjištěny. Žalobkyně nehovořila o jakýchkoli existenčních problémech za svého dlouhodobého pobytu ve vlasti. Žalovaný poukázal na zprávy opatřené do spisu s tím, že z nich vyplývá, že problematiku nezaměstnanosti a bytovou problematiku státní vietnamské orgány řeší, a pokud by tedy žalobkyně po návratu do vlasti měla potřebu pomoci se zajištěním zaměstnání a bydlení, má možnost se obrátit o pomoc s žádostí na příslušný úřad či asistenční služby. Ve vztahu k neudělení humanitárního azylu žalovaný konstatoval, že se zabýval zejména rodinnou, sociální a ekonomickou situací žalobkyně a přihlédl k jejímu věku a zdravotnímu stavu. K tomu, co uvedla o svém zdravotním stavu, konstatoval, že o svých zdravotních problémech mluvila obecně, nijak je blíže nespecifikovala, ani nedoložila zdravotní dokumentaci. Žalovaný nesnižuje zdravotní problémy žalobkyně, ale nemoci krční páteře nejsou jevem neobvyklým a zároveň neohrožují životní funkce jedince. Ze zprávy Mezinárodní organizace pro migraci například vyplývá, že ve Vietnamu došlo v roce 2015 k opětovnému obnovení hospodářského růstu a zlepšení řady sociálních ukazatelů, např. v oblasti zdravotní péče, zdravotnické služby může využít každý vietnamský občan. Žalovaný konstatoval, že životní situaci žalobkyně nepovažoval za mimořádnou a její případ není případem hodným zvláštního zřetele ve smyslu § 14 zákona o azylu. Žalovaný poukázal na rozsudek NSS sp.zn. 1Azs 178/2015 ze dne 2.9.2015, podle něhož humanitární azyl nebyl koncipován k poskytnutí ochrany v situacích obdobných situaci stěžovatele. Nejde o institut, který by měl být záchrannou brzdou, když jednotlivec vlastním přičiněním pozbyl příslušné pobytové oprávnění. Nadto na udělení humanitárního azylu není ani právo a v daném případě nebylo zjištěno, že by onemocnění krční páteře či žaludeční vředy bezprostředně ohrožovaly život žalobkyně, či že by nebyla možnost se s těmito obtížemi léčit v domovském státě. Humanitární azyl je udělován pouze výjimečně, kdy nebyl shledán důvod pro udělení azylu podle § 12 a bylo by zcela nehumánní azyl neudělit. V případě žalobkyně důvody hodné zvláštního zřetele nebyly shledány. Pokud jde o doplňkovou ochranu, žalovaný konstatoval, že žalobkyně neprokázala, že by neudělením doplňkové ochrany porušila ČR mezinárodní závazky v oblasti ochrany rodiny a práva na rodinný život. Samotné právo na společný život žalobkyně s manželem není neudělením mezinárodní ochrany popřeno, neboť manžel žalobkyně je rovněž státním občanem Vietnamu a mohou společně pobývat v místě, kde budou mít oba legální pobyt, což musí být nepochybně v ČR. Žalovaný poukázal na rozsudek

NSS sp.zn. 9Azs 3/2010 z 21.4.2010, podle něhož mezinárodní závazek na soukromý a rodinný život dle článku 8 Úmluvy nelze chápat jako neomezený závazek poskytnout cizinci mezinárodní ochranu automaticky, navázal-li v ČR soukromý vztah. Zásahem do soukromého a rodinného života by v souvislosti s článkem 8 Úmluvy mohl být zpravidla pouze dlouhodobý zákaz pobytu, který by právě mohl svou délkou intenzity nabýt nepřiměřeného zásahu v intencích judikatury ESLP. Dle této judikatury může mít článek 8 i extrateritoriální účinky. V takovém případě je orgán povinen posuzovat, do jaké míry je uživateli znemožněn rodinný či soukromý život v zemi původu a do jaké míry umožňuje přijímací stát vést takový rodinný či soukromý život. Základem pro extrateritoriální účinek článku 8 Úmluvy musí být dostatečná tvrzení žadatele prokazující, že v případě návratu do země původu bude soukromý život, resp. jeho přenos znemožněn. Stěžovatelka obecnými tvrzeními neprokázala, že by nemohla v zemi původu vést soukromý či rodinný život. Po návratu do vlasti nebude osamocená, neboť tam pobývají její dvě dospělé děti, a její manžel, pokud výhradně trvá na péči o ní, se tak jako vietnamský občan může do země původu vrátit společně s ní. Nebo v opačném případě jí může zajistit finanční péči, podpořit finančně své děti žijící ve vlasti, které by o matku pečovat mohly. Nadto žalobkyniny potíže nevyžadují čtyřiašedesetihodinovou péči jiné osoby. Existence rodinných vazeb nemůže být důvodem pro udělení mezinárodní ochrany v žádné její formě, jak jednoznačně vyložil NSS např. v rozhodnutí sp.zn. 2Azs 66/2008 z 8.1.2009.

Žalobu soud neshledal důvodnou.

Soud má za to, že v průběhu správního řízení byly objasněny důvody žádosti žalobkyně o udělení azylu a že se s nimi dostatečným způsobem v napadeném rozhodnutí vypořádal žalovaný. Bylo prokázáno, že hlavním důvodem žádosti žalobkyně o mezinárodní ochranu byla legalizace pobytu v ČR, kterou není možné zařadit pod taxativní důvody v ust. § 12 písm. b) zák. o azylu.

Soud konstatuje, že žalobní body jsou velmi stručné, přes obsáhlou žalobní argumentaci, která ovšem se skládá převážně z obecných tvrzení o porušení jednotlivých zákonných ustanovení a z citací z rozhodnutí NSS. To platí zejména ohledně námitky porušení § 14 zák. o azylu. V námitkách proti neudělení humanitárního azylu žalobkyně uváděla, že podle jejího názoru z rozhodnutí správního orgánu nelze dobře vysledovat úvahy a hodnocení žalovaného ve vztahu k důvodům hodného zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu; tento žalobní bod je zcela nekonkrétní. Soud k této námitce uvádí, že z výše shrnutého obsahu napadeného rozhodnutí je zřejmé, že se žalovaný posouzením důvodů pro udělení humanitárního azylu zabýval a své závěry dostatečně podrobně a logicky zdůvodnil. Soud se ztotožňuje s žalovaným v tom, že humanitární azylu podle § 14 zákona o azylu je institutem výjimečným a skutečnosti uváděné žalobkyní, tedy snahu o legalizaci pobytu v ČR, důvody ekonomické, ani rodinné vztahy v ČR nelze těmito důvody podřadit.

Žalovaný se zabýval i tvrzeními zdravotními potížemi žalobkyně, bolestmi krční páteře. Soud se ztotožnil se závěrem žalovaného, že zdravotní obtíže nejsou takového charakteru, že by je bylo lze podřadit pod důvod zvláštního zřetele hodný ve smyslu § 14 zákona o azylu. Žalobkyně neuvedla, že by byla odkázána na trvalou péči ze strany svého manžela. Žádné takové omezení žalobkyně ani netvrdila, ani neprokazovala. Nadto žalobkyně

má v zemi původu dceru, která jí může poskytnout při návratu potřebnou pomoc. Žalobkyně se může do země původu vrátit také se svým manželem, který je vietnamským občanem.

Důvodná není ani žalobní námitka, podle níž se správní orgán dostatečně nezabýval ustanovením § 14a odst. 2 písm. d) zák. o azylu a pouze a priori konstatoval, že k rozporu s mezinárodními závazky nemůže dojít v důsledku nepřiměřeného zásahu do soukromého a rodinného života žalobkyně. Z výše shrnutého obsahu napadeného rozhodnutí však je zřejmé, že se žalovaný neomezil na pouhé konstatování o nenaplnění důvodů pro udělení doplňkové ochrany. Žalovaný poukázal např. na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8.1.2009 sp.zn. 2Azs 66/2008, podle něhož rodinné ani soukromé vazby cizince v ČR nejsou důvodem pro udělení doplňkové ochrany. Dále žalovaný připomněl, že žalobkyně neuvedla žádnou skutečnost, z níž by vyplývalo, že soukromý a rodinný život nemůže realizovat ve Vietnamu. Manžel žalobkyně má také vietnamské občanství, ve Vietnamu pobývá i jejich dcera. S ohledem na tyto skutečnosti považuje soud odůvodnění žalovaného o neudělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1,2 písm. d) zákona o azylu v napadeném rozhodnutí za dostačující a správné.

Na základě výše uvedeného soud neshledal žalobní námitky důvodnými, a žalobu proto zamítl podle § 78 odst. 7 s.ř.s.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého by měl nárok na jejich náhradu žalovaný, který měl ve věci plný úspěch. Žalovanému však žádné náklady řízení nevznikly, a proto jejich náhrada nebyla žádnému z účastníků přiznána.

**P o u ě n í :**     **Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.**

V Plzni dne 20. února 2017

*Za správnost vyhotovení:*  
*Martina Kerberová*

**Mgr. Jana Komínková, v.r.**  
samosoudkyně